

NÁHODNÝ NÁLEZ PERIKARDIÁLNÍ CYSTY

MUDr. Jaroslav Kropáček¹, MUDr. Václav Beránek¹, MUDr. Jiří Ferda², MUDr. Pavel Boček¹,
MUDr. Kateřina Linhartová¹

¹I. Interní klinika, kardiologické oddělení, FN Plzeň

²Radiodiagnostická klinika FN Plzeň

Perikardiální cysty jsou řídké benigní nitrohruční útvary. Nejčastěji jsou náhodným nálezem, který nevyžaduje léčbu. Jejich hlavní význam spočívá v nutnosti odlišení od jiných nitrohručních anomálií. V našem krátkém sdělení prezentujeme náhodný nálezn perikardiální cysty u osmdesátiletého pacienta.

Úvod

Perikardiální cysty jsou vzácné vrozené benigní vývojové nitrohruční anomálie. Většinou jsou asymptomatické, náhodně nalézané, nejčastěji v okolí pravé síně. Uvádíme příklad nemocného, u kterého byla zjištěna velká perikardiální cysta.

Popis případu

Osmdesátiletý pacient s hypertenzí a diabetem v anamnéze byl přijat v prosinci 2003

na naše pracoviště pro palpitace při flutteru síní. Farmakologicky byl obnoven sinusový rytmus. U nemocného bylo provedeno echokardiografické vyšetření s nálezem koncentricky hypertrofické levé komory srdeční (tloušťka stěn 15 mm) s velmi dobrou systolicou funkcí (ejekční frakce levé komory 70 %). Levá síň byla zvětšená (57 mm), mitrální chlopeč degenerativně změněná a byla patrná středně významná mitrální regurgitace. Dále byl zjištěn v oblasti pravé síně velký cystický útvar – peri-

kardiální cysta (obrázek 1–3). K ověření nálezu jsme doplnili vyšetření počítačovou tomografií (CT), při kterém je parakardiálně vpravo patrná velká perikardiální cysta (8×6×13 cm) široce nasedající na pravou síň (obrázky 4 a 5).

Pacient je sledován v naší kardiologické ambulanci, subjektivně je bez potíží a echokardiografický nález se nemění. Stran perikardiální cysty je postupováno konzervativně.

Obrázek 1. Transthorakální echokardiografický nález, subkostální projekce. PS = pravá síň

Obrázek 2. Transthorakální echokardiografický nález, apikální projekce. PS = pravá síň, LS = levá síň, LK = levá komora

Obrázek 3. Transthorakální echokardiografický nález subkostální projekce. PS = pravá síň, TCH = trikuspidální chlopeč, AOCH = aortální chlopeč

Obrázek 4: CT srdce a perikardiální cysty

Diskuze

Perikardiální cysty jsou vzácné vrozené benigní vývojové nitrohruční anomálie.

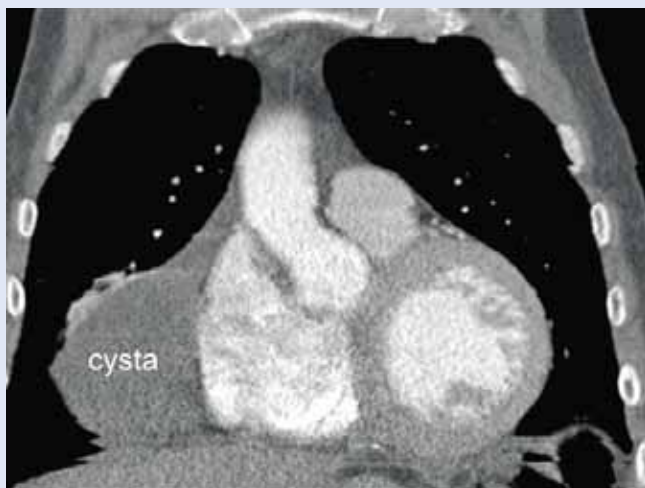
Objevují se v 1 z 100 000 případů (3). Mohou se nacházet kdekoli na perikardu, jejich typická lokalizace je v okolí pravé síně (2). Většinou jsou unilokulární, vyplněné čirou tekutinou, v anglosaské literatuře se někdy užívá termín „springwater cysts“. Obvykle nepůsobí žádné symptomy nebo neobvyklé fyzikální nálezy. Někdy může být přítomnost perikardiální cysty spojena s bolestí na hrudníku, dušností,

kašlem a arytmiemi, pravděpodobně kvůli kompresi a erozi přiléhajících tkání (1). Vzácně může být bolest na hrudi způsobena torzí stopkaté perikardiální cysty. Perikardiální cysty se mohou též sekundárně infikovat (6). Další možnou komplikací je krvácení a při vzácné ruptuře velké perikardiální cysty do perikardu hrozí srdeční tamponáda. Hlavní klinický význam perikardiálních cyst spočívá v jejich odlišení od jiných nitrohručních útvarů, jako jsou fibrom, lymfom, pooperační hematom, bronchogenní cysty a srdeční novotvary.

Diagnostika se opírá o počítačovou tomografii, magnetickou rezonanci, dvourozměrnou echokardiografii a transesophageální echokardiografii. Někdy může být užitečná i angiografie – v případě podezření na perikardiální cystu v méně obvyklé lokalizaci k odlišení od aneurysmatu či pseudoaneurysmatu levé komory srdeční (4).

Dlouhodobá sledování ukázala, že u většiny asymptomatických pacientů se žádné příznaky způsobené perikardiální cystou nevyvinou a je proto u nich postupováno konzervativně. V případě potíží způsobených cystou přichází v úvahu videothorakoskopická resekce, aspirace jehlou, drenáž nebo sklerotizace etanolem (5).

Obrázek 5: CT srdce a perikardiální cysty

Literatura

1. ESC Guidelines: Guidelines on the Diagnosis and Management of Pericardial Diseases. *European Heart Journal* 2004; 25, 587–610.
2. Feigenbaum H. Pericardial Disease. In: *Echocardiography*. Lea & Febiger, 1994: 556–588.
3. Henyš P. Onemocnění perikardu. In: *Niederle P. Echokardiografie*. Triton, 2002: 245–252.
4. Lorell BH. Pericardial Diseases. In: *Braunwald E. Heart Disease*. 5th edition W. B. Saunders Company, 1997: 1478–1534.
5. Munt BI, Kinnaird T, Thompson ChR. Pericardial Disease. In: *Otto C.M.: The practice of Clinical Echocardiography*. W. B. Saunders Company, 2002: 639–657.
6. Spodick DH. Pericardial Diseases. In: *Braunwald E. Heart Disease*. 6th edition W. B. Saunders Company, 2001: 1823–1876.